

Ν.Ε Γλώσσα Γυμνασίου : Ασκήσεις Παραγράφου

Ν.Ε Γλώσσα Γυμνασίου

by Stratilio

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ

Κάθε κείμενο είναι χωρισμένο σε παραγράφους, σε μικρότερες δηλαδή ενότητες που τις συνδέει βέβαια ένας κοινός νοηματικός άξονας (όλες οι παράγραφοι ενός κειμένου αναφέρονται σε ένα θέμα), αλλά η καθεμιά έχει διαφορετικό περιεχόμενο από τις άλλες.

1. Να χωρίσεις σε παραγράφους το παρακάτω κείμενο. Κατόπιν να δώσεις έναν τίτλο στο κείμενο:

Τίτλος κειμένου:.....

Οι Δήμοι ήταν δημοτικές οργανώσεις του λαού της πρωτεύουσας και ο καθένας τους είχε πολιτικό και στρατιωτικό τμήμα. Παράλληλα ήταν και ιπποδρομιακές φατρίες και μάλιστα έπαιρναν το όνομα τους από το χρώμα της στολής του ηνίοχου που υποστήριζαν. Ο λαός της Κωνσταντινούπολης, που είχε ιδιαίτερη προτίμηση στις αρματοδρομίες, ήταν ενταγμένος, στο σύνολο του σχεδόν, στους Δήμους. Στα χρόνια του Ιουστινιανού οι μεγάλοι Δήμοι ήταν δύο· οι Βένετοι (γαλάζιοι) και οι Πράσινοι. Μέσα στα καθήκοντα τους, εκτός από τη φροντίδα για την οργάνωση και τη διεξαγωγή των αρματοδρομιών, ήταν να βοηθούν στην κατασκευή δημόσιων έργων και να παίρνουν μέρος στην αντιμετώπιση εχθρών, αν παρουσιαζόταν ανάγκη. Με την παρουσία των Δήμων, δηλαδή των οργανωμένων ομάδων του λαού, ο ιππόδρομος της Κωνσταντινούπολης απέκτησε μια ιδιαίτερη πολιτική σημασία. Εκεί ο λαός αποδεχόταν με επιδοκimasίες την εκλογή του νέου αυτοκράτορα, που παρουσιαζόταν στο αυτοκρατορικό θεωρείο, διατύπωνε με τους εκπροσώπους των Δήμων τα παράπονα του και πολλές φορές αποδοκίμαζε κακούς αυτοκράτορες ή ασκούσε κριτική για την πολιτική τους γενικά. Οι Δήμοι δηλαδή είχαν γίνει «συστατικό στοιχείο της πολιτείας». Οι αυτοκράτορες υπολόγιζαν τη δύναμη των Δήμων και συνήθως φρόντιζαν να έχουν με το μέρος τους τον έναν από τους δύο. Ο Ιουστινιανός υποστήριζε περισσότερο τους Βένετους, που ήταν πιο αριστοκρατικοί και αυστηρά ορθόδοξοι, ενώ η αυτοκράτειρα Θεοδώρα συμπαθούσε τους Πράσινους, που ήταν λαϊκότεροι και δεν εχθρεύονταν το μονοφυσитισμό.

2. Αφού διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο α) να το χωρίσεις σε παραγράφους, β) να σημειώσεις τον πλαγιότιτλο της καθεμιάς, και να δώσεις έναν τίτλο σε όλο το κείμενο:

Τίτλος κειμένου:.....

Η μινωική θρησκεία προτιμούσε τη συμβολική δήλωση του θείου από την παραστατική απεικόνιση. Ένα από τα ιερότερα σύμβολα είναι το ζεύγος κεράτων, που συχνά συνδυάζεται με το διπλό πέλεκυ ή το κλαδί του ιερού δέντρου, και τοποθετείται επάνω στο βάθρο του ιερού ή στους βωμούς ως κύριο λατρευτικό αντικείμενο. Χωρίς άλλο το ζεύγος κεράτων είναι

συνοπτική δήλωση της ταυροκεφαλής (που μετά τη θυσία την κρεμούσαν στο ιερό ή τον τάφο) και του ίδιου του θεϊκού ταύρου. Ακόμη μεγαλύτερη σημασία έχει ο διπλός πέλεκυς, που τον ονόμαζαν λάβρυ. Από βασικό εργαλείο καθημερινής χρήσης και όπλο, ο διπλός πέλεκυς έγινε σύμβολο υπερφυσικής δύναμης όχι μόνο στην Κρήτη, αλλά και στη Μικρά Ασία και σε πολλές άλλες περιοχές. Ίσως σχετίστηκε με τον κεραυνό (που χτυπά και ρίχνει τα ψηλά δέντρα στις θύελλες) ή με τον ιερό ταύρο που τον θυσίαζαν με ένα τέτοιο όπλο. Ο λατρευτικός διπλός πέλεκυς είναι μεγαλύτερος και λεπτότερος από τον πρακτικό, έχει ημικυκλική κόψη, χαράκτη, ανάγλυφη ή διάτρητη διακόσμηση, και τοποθετείται σε μεγάλους ξύλινους στείλους που στηρίζονται σε λίθινες βάσεις. Κάποτε ο διπλός πέλεκυς απεικονίζεται επάνω από το κεφάλι της θεάς καθώς αυτή στέκει όρθια ανάμεσα στα ιερά ζώα της, άλλοτε τον κρατεί η ίδια στα δυο της χέρια. Άλλο ιερό σύμβολο είναι ο κόμβος που συχνά συνδυάζεται με το διπλό πέλεκυ και φαίνεται ότι είχε, όπως και σε άλλους λαούς, ποικίλες μαγικές, θεραπευτικές και προφυλακτικές ιδιότητες. Το δέσιμο του εξασφαλίζει την κατοχή του αγαπημένου προσώπου και το λύσιμο του κάνει πιο εύκολο τον τοκετό. Κυρίως όμως ο κόμβος δεσμεύει και υποτάσσει το δαιμονικό στοιχείο. Χαρακτηριστική είναι μια παράσταση θεάς ή ιέρειας που κρατά δεμένο με τον ιερό κόμβο ένα γρύπα. Μαγική και προφυλακτική σημασία πήραν, από την ίδια τη φύση τους, και ορισμένα αμυντικά όπλα όπως η μεγάλη οκτώσχημη ασπίδα (που κατασκευάζεται από δέρμα ταύρου) και το κράνος. Ίσως τα όπλα αυτά σχετίζονται και με την πολεμική υπόσταση της θεάς. Υπάρχουν και μικρά φυλαχτά σε σχήμα ασπίδας. Ο σταυρός, το άστρο, ο αγκυλωτός σταυρός, ο τροχός είναι επίσης ιερά σύμβολα με αστρική ή ηλιακή σημασία.

3. Αφού διαβάσεις προσεκτικά το κείμενο α) να το χωρίσεις σε παραγράφους, β) να σημειώσεις τον πλαγιότιτλο της καθεμιάς, και να δώσεις έναν τίτλο σε όλο το κείμενο:

Το πρόβλημα που έχουν να ξεπεράσουν τα σπονδυλόζωα για τη μετακίνηση τους στο υδάτινο περιβάλλον είναι η αντίσταση του νερού. Τα ψάρια (ιχθύες) αντιμετωπίζουν την αντίσταση του νερού με το χαρακτηριστικό υδροδυναμικό σχήμα. Κινούνται με πλευρικούς κυματισμούς του κορμού και της ουράς τους. Τα πτερύγια συμμετέχουν στην κίνηση και στην αλλαγή της κατεύθυνσης. Ακόμα και τα λέπια, με τον τρόπο που είναι τοποθετημένα, διευκολύνουν την κίνηση μέσα στο νερό. Υδροδυναμικό σχήμα έχουν και άλλα σπονδυλόζωα που ζουν στο νερό όπως οι φώκιες, το δελφίνι και οι φάλαινες, που είναι θηλαστικά. Οι φώκιες, που τρέφονται κυρίως με ψάρια, περνάνε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους στη θάλασσα. Κολυμπάνε με μεγάλη επιδεξιότητα χάρη στο σώμα τους που είναι ευλύγιστο και με υδροδυναμικό σχήμα και στα ειδικά διαμορφωμένα άκρα τους. Το δελφίνι και η φάλαινα είναι θηλαστικά που ζουν αποκλειστικά στη θάλασσα. Το δελφίνι έχει σώμα με σχήμα ατρακτοειδές, ραχιαίο πτερύγιο και ουρά. Τα άνω άκρα του μετατράπηκαν σε πτερύγια, ενώ τα κάτω άκρα εξαφανίστηκαν.

Δομή της παραγράφου

Στην αρχή της παραγράφου παρουσιάζεται επιγραμματικά το θέμα της. Αυτό το μέρος της παραγράφου ονομάζεται θεματική περίοδος. Στη συνέχεια δίνονται οι λεπτομέρειες – σχόλια, δηλαδή αναλύεται το θέμα. Μερικές φορές η παράγραφος ολοκληρώνεται με μια περίοδο που συνοψίζει τις λεπτομέρειες, την περίοδο-κατακλείδα.

Σχηματικά λοιπόν η παράγραφος αποτελείται από τη **θεματική περίοδο**, τις **λεπτομέρειες – σχόλια** και κάποτε την **περίοδο-κατακλείδα**.

Η διατύπωση του θέματος είναι πολύ σημαντική. Όταν το θέμα διατυπώνεται με σαφήνεια, ακρίβεια και συντομία στη θεματική περίοδο, αποτελεί ασφαλή οδηγό μας για τη σωστή ανάπτυξη ολόκληρης της παραγράφου.

4. Να βρεις ποια από τις περιόδους αποτελεί τη θεματική περίοδο της παραγράφου και να την υπογραμμίσεις:

- α) Σε μερικά σπίτια βρέθηκαν εκτεταμένα τμήματα τοιχογραφιών.
- β) Ένα από αυτά παρουσιάζει ευκίνητους πιθήκους σε φυσικό μέγεθος να σκαρφαλώνουν ανάμεσα σε βράχους.
- γ) Βλάστηση στο έδαφος και χελιδόνια στον αέρα ζωηρεύουν το τοπίο, υπάρχουν μάλιστα και συστάδες από κρόκους.
- δ) Η τέχνη είχε σημειώσει μεγάλη ανάπτυξη στον οικισμό της θήρας.
- ε) Θαυμάσια είναι η παράσταση ενός Αφρικανού, και άλλα τμήματα κονιαμάτων διακοσμούνται με σπειροειδή θέματα σε ωραίους συνδυασμούς. *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους*, Εκδοτική Αθηνών

5. Να βρεις ποια από τις περιόδους αποτελεί τη θεματική περίοδο της παραγράφου και να την υπογραμμίσεις:

- α) Ο λαϊκός αφηγητής χρησιμοποιεί συνήθως ενεστώτα και παρατατικό ή αόριστο, συνδέει τις προτάσεις μεταξύ τους κατά παράταξη κι αποφεύγει το μακροπερίοδο λόγο.
- β) Η γλώσσα του ελληνικού παραμυθιού είναι απλή.
- γ) Οι διάλογοι δίνονται σε συνεχή λόγο, χωρίς να δηλώνονται τα πρόσωπα. Μ' ένα απλό «λέει» καταλαβαίνουμε τις αλλαγές.
- δ) Πιο γνήσια κυρίως είναι τα κείμενα που δίνονται από αγράμματους ανθρώπους, γιατί αυτά διασώζουν το ύφος και τη σύνταξη της νεοελληνικής γλώσσας.

6. Να βρεις ποια από τις περιόδους αποτελεί τη θεματική περίοδο της παραγράφου και να την υπογραμμίσεις:

- α) Πολλά παρασύρθηκαν από τον αιώνιο αντίπαλο τους, τα ποτάμια, άλλα πάλι ανατινάχθηκαν στον τελευταίο πόλεμο, ενώ αρκετά βυθίστηκαν στις τεράστιες τεχνητές λίμνες των υδροηλεκτρικών έργων.
- β) Τέτοια γεφύρια έπαψαν να χτίζονται από τις αρχές κιόλας του αιώνα, ενώ πιο πρακτικές χαράξεις δρόμων έσπρωξαν στο περιθώριο όσα απέμειναν.

γ) Από τα αμέτρητα παλιά κτίσματα που δημιούργησε και χρησιμοποίησε ο Ηπειρώτης, εκείνο με το οποίο συνδέθηκε περισσότερο, που εξέφρασε το πείσμα και εξυπηρέτησε τον αγώνα του, ήταν το μονότοξο και άλλοτε το πολύτοξο πέτρινο γεφύρι.

δ) Άλλα μισογκρεμισμένα κι άλλα έτοιμα να τα γκρεμίσει ο χρόνος, στέκουν εκεί να μας θυμίζουν παλιούς ορεινούς δρόμους, ε) Δρόμους του μόχθου που περιδιάβηκε ο Ηπειρώτης για να μπορέσει να

επικοινωνήσει, να οδηγήσει τα κοπάδια του, να ανταλλάξει τα προϊόντα του. στ) Γνωστά ως τώρα είναι γύρω στα πεντακόσια, ενώ ελάχιστα από αυτά

χρησιμοποιούνται ακόμη.

Περιοδικό «Γαϊόραμα»

7. Να βρεις ποια από τις περιόδους αποτελεί τη θεματική περίοδο της παραγράφου:

α) Πιο γνώριμος του φάνηκε ο κόσμος αυτός, πιο δικός του.

β) Τράβηξε ύστερα λίγο πιο πέρα, έκοψε αριστερά, μπήκε στο μεγάλο δάσος.

γ) Ανάσανε βαθιά το βουνίσιον αγέρα, στάθηκε μια στιγμή και τ' άκουσε ζωντανό το βούισμα εκείνο των δέντρων – που μακρινό τον ακολουθούσε τότε στη Γερμανία.

δ) Κατέβηκε. Μικρά «πριόνια» δουλεύουν και τώρα στην άκρη του δάσους.

ε) Καιρός ήτανε πια να περπατήσει και λίγο τον τόπο του.

στ) Πήρε το δισάκι του ένα πρωί – να κατέβαινε ως κάτω στη ρεματιά, να «μπαίνει λίγο στο δάσος.

ζ) Έκατσε λίγο – την είδε την τυραγνία των ανθρώπων, των μουλαριών να κουβαλούν ως τα φορτηγά τους μεγάλους κομμένους κορμούς.

η) Πήρε το παλιό μονοπάτι των τσομπαναράιων, των ξυλοκόπων, των παλιών λήσταρχων που τραβάει για την κορφή.

θ) Έφτασε στο ξέφωτο που 'ξερε, κοντά στην κορφή -ένα μικρό λιβάδι- σκηνίτες εκείνα τα χρόνια τα φέρναν εδώ και βοσκούσανε τα μικρά κοπάδια τους.

Δημήτρης Χατζής, Το διπλό βιβλίο

8. Να βάλεις τις περιόδους σε σειρά ώστε να σχηματίσουν μία παράγραφο:

α) Σε αρχαιολογικές ανασκαφές στο Ιράκ, στην Αίγυπτο και αλλού, βρέθηκαν απανθρακωμένοι σπόροι σιταριού, μερικοί από τους οποίους υπολογίστηκε ότι έχουν ηλικία περίπου 8.700 χρόνων.

β) Επίσης οι κάτοικοι των λιμναίων οικισμών της Ελβετίας καλλιεργούσαν ένα μικρόκοκκο είδος σιταριού.

γ) Το σιτάρι είναι από τα πρώτα φυτά που καλλιέργησε ο άνθρωπος και τα ίχνη του χάνονται στα βάθη της ιστορίας.

δ) Υπολογίζεται ότι στην Κίνα καλλιεργούσαν σιτάρι από τον 27 ο αι. π.Χ.

Φυτολογία, Εκδοτική Αθηνών Σειρά

περιόδων:.....

9. Να βάλεις τις περιόδους σε σειρά ώστε να σχηματίσουν μία παράγραφο:

α) Οι Έλληνες απ' όλα τα μέρη κατέφευγαν σ' αυτά, για να πληροφορηθούν το μέλλον και να ζητήσουν τη συμβουλή των θεών για κάποια υπόθεση τους.

β) Είδαμε κιόλας ότι συμβουλευόνταν τα μαντεία για το θέμα του αποικισμού.

γ) Το πιο γνωστό όμως μαντείο σ' ολόκληρη την αρχαιότητα, αφιερωμένο στο θεό Απόλλωνα, ήταν το μαντείο των Δελφών.

δ) Πανελλήνια θρησκευτικά κέντρα ήταν και τα μαντεία.

ε) Ενα από τα πιο παλιά μαντεία ήταν το πανάρχαιο μαντείο της μακρινής Δωδώνης, αφιερωμένο στο Δία.

στ) Η φήμη του ήταν τόσο μεγάλη, ώστε έρχονταν να το συμβουλευτούν και ξένοι.

Ιστορία Α' Γυμνασίου

Σειρά περιόδων:.....

Αρετές μιας καλής παραγράφου:

1. Σαφής σκοπός

2. Επαρκής ανάπτυξη

3. Ενότητα

4. Αλληλουχία νοημάτων

5. Συνοχή

Η παράγραφος αποτελεί τη βάση για τη σωστή ανάπτυξη οποιουδήποτε θέματος.

Μια καλή παράγραφος πρέπει να έχει ένα σαφή σκοπό. Το περιεχόμενο της αναπτύσσεται λοιπόν γύρω από μια βασική ιδέα, ένα θέμα. Αυτή η ιδέα πρέπει να στηρίζεται με αρκετές λεπτομέρειες. Η επαρκής ανάπτυξη όμως δεν φτάνει. Χρειάζεται προσοχή ώστε η παράγραφος να μην περιέχει και στοιχεία άσχετα με τη βασική ιδέα, που διασπούν την ενότητα των νοημάτων. Επίσης τα νοήματα πρέπει να ακολουθούν το ένα το άλλο με μια λογική σειρά και ο λόγος να προχωράει περνώντας σταδιακά από σημείο σε σημείο. Οι προτάσεις και οι περίοδοι συνδέονται μεταξύ τους, για να μπορεί ο αναγνώστης να παρακολουθεί το κείμενο χωρίς εμπόδια ή απορίες.

Επομένως, πριν αρχίσουμε να γράφουμε πρέπει να σκεφτούμε: α) τι θέλουμε να παρουσιάσουμε στην παράγραφο μας β) τι θα αποκλείσουμε και γ) με ποιες λεπτομέρειες θα αναπτύξουμε τη βασική μας ιδέα. **Σαφής σκοπός**

Η θεματική περίοδος, πρέπει να εκθέτει με ακρίβεια, σαφήνεια και συντομία την κύρια ιδέα της παραγράφου, αλλά και να εκφράζει τη στάση του συγγραφέα απέναντι στο θέμα που αναπτύσσει, να φανερώνει δηλαδή σαφώς το σκοπό του συγγραφέα.

8. Να βάλεις σε κύκλο τα γράμματα που αντιστοιχούν στις προτάσεις που θα διάλεγες για θεματική περίοδο μιας παραγράφου με θέμα: «Επίσκεψη στο σπίτι του παππού και της γιαγιάς»

- α) Ο παππούς και η γιαγιά μου με αγαπάνε πολύ.
- β) Ο παππούς και η γιαγιά μου είναι πρόσωπα ξεχωριστά για μένα και μου αρέσει να τους επισκέπτομαι.
- γ) Όταν πηγαίνω στο σπίτι του παππού και της γιαγιάς, με φροντίζουν.
- δ) Ο παππούς και η γιαγιά είναι σαν δεύτεροι γονείς μου.
- ε) Μου αρέσει να επισκέπτομαι τον παππού και τη γιαγιά μου, γιατί τους αγαπώ πολύ.
- στ) Μερικές από τις πιο ευχάριστες ώρες της εβδομάδας είναι αυτές που περνάω στο σπίτι του παππού και της γιαγιάς μου.
- ζ) Μια από τις πιο ευχάριστες επισκέψεις είναι αυτή που κάνω κάθε Παρασκευή στους γονείς της μητέρας μου.

9. Ποια πιστεύεις ότι είναι η πιο επιτυχημένη θεματική περίοδος μιας παραγράφου με θέμα «Τι με εντυπωσίασε περισσότερο την πρώτη μέρα στο Γυμνάσιο», αν ο συγγραφέας είχε σκοπό να μισήσει για το κτίριο που ήταν πολύ παλιό. Να βάλεις σε κύκλο τα αντίστοιχα γράμματα.

- α) Η πρώτη μου μέρα στο Γυμνάσιο ήταν πολύ ενδιαφέρουσα.
- β) Το καινούριο μου σχολείο αποδείχτηκε πολύ «παλιό», σχεδόν ερείπιο.
- γ) Πολλά πράγματα με εντυπωσίασαν την πρώτη μου μέρα στο Γυμνάσιο.

10.. Να γράψεις μια πιο ακριβή θεματική περίοδο που να δηλώνει το σκοπό τον συγγραφέα για την παρακάτω παράγραφο:

Θ.Π.:.....

Τα ταξίδια προσφέρουν πολλά στον άνθρωπο. Όταν επισκέπτεται κανείς άλλα μέρη, γνωρίζει τον τρόπο ζωής των κατοίκων της περιοχής και τον πολιτισμό τους. Όταν ταξιδεύει στο εξωτερικό, προσέχει τις διαφορές των άλλων πολιτισμών από της πατρίδας του και εκτιμά ή προσπαθεί να βελτιώσει το δικό του. Με τα ταξίδια ο άνθρωπος ξεκουράζεται, γιατί αλλάζει περιβάλλον και ξεφεύγει από την καθημερινότητα και τις έννοιες της. Τα ταξίδια λοιπόν καλλιεργούν τον πνευματικό και ψυχικό κόσμο του ανθρώπου και τον ανανεώνουν.

Επαρκής ανάπτυξη

Μία παράγραφος είναι επαρκώς αναπτυγμένη, όταν η θεματική της περιόδου αναπτύσσεται και αποδεικνύεται με πολλές λεπτομέρειες.

11. Πρόσεξε τις λεπτομέρειες με τις οποίες ένας αναγνωρισμένος συγγραφέας, ο Ηλίας Βενέζης, αναπτύσσει τη θεματική του περίοδο.

Το νησάκι που βρίσκεται στα βορινά της Λέσβου, ανάμεσα Πέτρα και Μόλυβο, είναι γυμνό και έρημο. Δεν έχει όνομα, κι οι ψαράδες που δουλεύουν σ' εκείνες τις θάλασσες το λένε απλά έτσι: «Το νησί». Δεν έχει μήτε ένα δέντρο, εξόν από θάμνους. Τρία μίλια μακριά, τα βουνά της Λέσβου συνθέτουν μια ήρεμη αρμονία από γραμμή, από κίνηση και χρώμα. Πλάι σ' αυτή τη σπατάλη το γυμνό νησί με την αυστηρή γραμμή του φαίνεται ακόμα πιο έρημο. Σαν να το είχε ξεχάσει ο θεός, όταν έχτιζε τις στεριές κι έκανε τις θάλασσες στις επτά πρώτες μέρες του κόσμου.

12. Να ελέγξεις αν η ανάπτυξη της παρακάτω παραγράφου είναι επαρκής. Αν δεν είναι, να εξηγήσεις γιατί.

Ένα πολύ επικίνδυνο αέριο που μπορεί να εισπνεύσει ο άνθρωπος είναι το μονοξείδιο του άνθρακα. Το αέριο αυτό έχει την ιδιότητα να ενώνεται πιο εύκολα από ό,τι το οξυγόνο με την αιμοσφαιρίνη του αίματος και έτσι δεν αφήνει θέση για το οξυγόνο. Με τη διαδικασία αυτή μειώνεται σημαντικά το οξυγόνο στους ιστούς του σώματος.

13.. Να ελέγξεις αν η ανάπτυξη της παρακάτω παραγράφου είναι επαρκής. Αν δεν είναι, γράψε μια αντίστοιχη παράγραφο με την ίδια θεματική περίοδο και τις λεπτομέρειες που νομίζεις ότι χρειάζονται.

Μια από τις καλύτερες φίλες μου είναι η Ελένη. Γνωριστήκαμε σε μια γιορτή και από τότε είμαστε αχώριστες. Είναι συνομήλικη μου, ψηλή, ξανθιά και όμορφη. Είναι μια κοπέλα πρόσχαρη, κοινωνική και με χιούμορ. Έχει βέβαια και ελαττώματα· συχνά αμελεί τις υποχρεώσεις της, ξεχνάει τα ραντεβού της και γενικά φαίνεται να μη δίνει ιδιαίτερη σημασία σε τίποτα. Αυτή η ανευθυνότητα της πολλές φορές με εκνευρίζει.

14.. Να ελέγξεις αν η ανάπτυξη της παρακάτω παραγράφου είναι επαρκής. Αν δεν είναι, γράψε μια αντίστοιχη παράγραφο με την ίδια θεματική περίοδο και τις λεπτομέρειες που νομίζεις ότι χρειάζονται.

Οι άνθρωποι χρειάζονται φίλους σε όλες τις ηλικίες, τη νεότητα, την ωριμότητα, τα γηρατειά. Οι νέοι έχουν ανάγκη τους φίλους για να μοιραστούν τις ανησυχίες τους, να τους στηρίζουν στις δυσκολίες και να τους καθοδηγήσουν στα διλήμματα τους. Οι ηλικιωμένοι νιώθουν ακόμη περισσότερο την ανάγκη φίλων, αφού συχνά οι νεότεροι τους αφήνουν μόνους και η παρουσία φίλων γεμίζει τη ζωή τους. Η φιλία λοιπόν είναι απαραίτητη στον άνθρωπο σε όποια ηλικία και να βρίσκεται.

Ενότητα

Οι λεπτομέρειες που αναπτύσσουν το θέμα μιας παραγράφου πρέπει να αναφέρονται μόνο σε ό,τι ήδη έχει γραφτεί στη θεματική περίοδο. Συχνά στις εκθέσεις των μαθητών, λεπτομέρειες άσχετες με το θέμα καταστρέφουν

την ενότητα του κειμένου. Χρειάζεται λοιπόν προσοχή, για να μην παρασυρθούμε και «βγούμε από το θέμα».

15 Να βάλεις σε κύκλο το γράμμα της περιόδου που διασπά την ενότητα μιας παραγράφου με θέμα: » Ο άνθρωπος του Νεάτερνταλ».

α) Σήμερα πιστεύουμε ότι τα παλιότερα κατάλοιπα ανθρώπινης παρουσίας στον ελληνικό χώρο χρονολογούνται γύρω στα 100.000 π.Χ.

β) Από την εποχή αυτή μας σώθηκαν τα παλιότερα εργαλεία αλλά και το παλιότερο λείψανο ενός ανθρώπινου σκελετού,

γ) Το κρανίο ανήκει σ' ένα είδος ανθρώπου που οι επιστήμονες ονομάζουν «άνθρωπο του Νεάτερνταλ», από την τοποθεσία της Δυτ. Γερμανίας, όπου για πρώτη φορά βρέθηκε ένας σκελετός τέτοιου ανθρώπου,

δ) Η κύρια δράση του ανθρώπου του Νεάτερνταλ τοποθετείται από το 120.000 π.Χ. ως το 40.000 π.Χ. περίπου,

ε) Γύρω στο 40.000 π.Χ. εμφανίζεται ένας νέος τύπος ανθρώπου, ο «σοφός άνθρωπος», που ανατομικά μοιάζει με το σημερινό,

στ) Πρόκειται για ένα κρανίο που βρέθηκε πριν μερικά χρόνια μέσα σε ένα σπήλαιο της Χαλκιδικής, κοντά στο χωριό Πετράλωνα.

16. Να βάλεις σε κύκλο το γράμμα της περιόδου που διασπά την ενότητα μιας παραγράφου με θέμα: «Η γυναίκα στη Μινωική Κρήτη».

α) Οι Μινωίτισσες έπαιρναν μέρος με εντυπωσιακές ενδυμασίες και με ωραία χτενίσματα σε δημόσιες τελετές και συγκεντρώσεις και σε διαφορές θρησκευτικές τελετουργίες,

β) Οι Μινωίτες ανήκαν στη λεγόμενη μεσογειακή φυλή.

γ) Η γυναίκα στη Μινωική Κρήτη κατείχε σημαντική θέση.

δ) Μ' αυτό δεν είναι άσχετο το γεγονός ότι η κύρια λατρεία των Μινωιτών απευθυνόταν σε γυναικείο πάνθεο.

17. Ποια περίοδος νομίζεις ότι διασπά την ενότητα της παραγράφου;

Το ταξίδι που έκανα με πλοίο το καλοκαίρι προς τη Νάξο ήταν πολύ ευχάριστο. Ο πατέρας μου κι εγώ επιβιβαστήκαμε νωρίς το πρωί στο πλοίο. Εγώ ξεκίνησα αμέσως την «εξερεύνηση». Παρ' ότι είχε πολύ κόσμος, όλοι οι χώροι ήταν άνετοι και καθαροί και οι συνεπιβάτες μου φαίνονταν να διασκεδάζουν με διάφορους τρόπους. Αφού περιπλανήθηκα αρκετά, κατέληξα έξω, στο πίσω μέρος του πλοίου, από όπου μπορούσα να βλέπω τους γλάρους που μας ακολουθούσαν και βουτούσαν στον αφρό που σήκωνε το καράβι. Ήταν ένα θέαμα συναρπαστικό και θα μπορούσα να το παρακολουθώ ώρες ατέλειωτες. Ο πατέρας μου ωστόσο διάβαζε την εφημερίδα του. Και στο σπίτι κάνει το ίδιο, αφοσιώνεται για πολλή ώρα στην εφημερίδα του και την εγκαταλείπει μόνο όταν η μητέρα ανακοινώνει ότι το φαγητό είναι έτοιμο. Τέλος στο βάθος του ορίζοντα φάνηκε η Νάξος. Την πλησιάσαμε πολύ γρήγορα. Όταν το πλοίο έδεσε στο λιμάνι του νησιού, τέλειωσε το ωραίο αυτό ταξίδι.

18. Ποια περίοδος νομίζεις ότι διασπά την ενότητα της παραγράφου και γιατί.

Η χώρα μας έχει πολλαπλά οφέλη από την προσέλευση χιλιάδων τουριστών κάθε χρόνο. Ο τουρισμός βοηθά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας με την εισροή συναλλάγματος. Μερικές περιοχές, όπως ορεινά χωριά ή ακριτικά νησιά στηρίζουν την οικονομία τους αποκλειστικά στον τουρισμό και γνωρίζουν ανάπτυξη, ενώ ήταν καταδικασμένα σε μαρασμό. Εξάλλου, για να εξυπηρετηθούν οι τουρίστες, βελτιώνονται οι υπηρεσίες και γίνονται έργα υποδομής από τα οποία ωφελούνται βέβαια και οι Έλληνες. Τέλος σημαντική είναι και η προσφορά του τουρισμού στον πολιτιστικό και μορφωτικό τομέα, με την επαφή των Ελλήνων με ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετικό πολιτιστικό περιβάλλον. Υπάρχει όμως πάντα ο κίνδυνος της ξενομανίας και ήδη παρατηρείται το φαινόμενο να χάνονται παραδοσιακές αξίες. Πρέπει λοιπόν να μη δεχόμαστε άκριτα ξένες επιρροές.

Αλληλουχία

Σε μία παράγραφο τα νοήματα πρέπει να μπαίνουν σε μια λογική σειρά και το ένα να ακολουθεί το άλλο φυσικά, για να μπορεί ο αναγνώστης να παρακολουθεί άνετα τη ροή των σκέψεων του συγγραφέα. Στην αφήγηση καλό είναι να ακολουθείται χρονική σειρά ή να παρακολουθεί ο συγγραφέας την κίνηση μέσα στο χώρο, ενώ στις περιγραφές να ακολουθείται μια λογική πορεία, π.χ. στην περιγραφή ενός προσώπου να περιγράφει πρώτα τα εξωτερικά του χαρακτηριστικά, έπειτα το χαρακτήρα του κλπ.

19. Να βάλεις τις περιόδους σε μια λογική σειρά, ώστε να σχηματιστεί μια παράγραφος:

- α) Η χρήση των καβουρντισμένων σπερμάτων, δηλαδή του καφέ, και η παρασκευή ροφήματος αρωματικού και διεγερτικού αρχίζει επίσης από τις Αραβικές χώρες, εξαπλώνεται σιγά-σιγά σε όλες τις χώρες του κόσμου, και το 17 ο αιώνα εμφανίζονται στην Ευρώπη τα πρώτα καφεενεία.
- β) Το καφεόδεντρο είναι φυτό ιθαγενές της Αιθιοπίας και της Α. Αφρικής.
- γ) Από την Αραβία διαδόθηκε η καλλιέργεια του φυτού και η χρήση των καρπών του στην Ινδία και στην Άπω Ανατολή.
- δ) Οι κάτοικοι της Αιθιοπίας αρχικά και της Αραβίας αργότερα έβραζαν τους νωπούς καρπούς και χρησιμοποιούσαν το εκχύλισμα ως ρόφημα τονωτικό.

Φυτολογία, Εκδοτική Αθηνών

Σειρά περιόδων:.....

20. Να βάλεις τις περιόδους σε μια λογική σειρά, ώστε να σχηματίσεις μια παράγραφο:

- α) Τώρα ήταν ένα πρόσχαρο χωριό, με περιβόλια για ζαρζαβατικά.
- β) Και πίσω από το χωριό, πιο ψηλά, φούντωνε και θεριεύε ο πευκιάς· παντού αβγατίζει αυτό το δέντρο, ακόμα και σε κατσάβραχα με φτενό χώμα, κατεβαίνει και όσαμε τη θάλασσα, που εκεί η γης είναι αμμουδερή.

γ) Για κάποιον άγνωστο λόγο, αν και προκόβανε και τ' αμπέλια, οι χωριάτες καλλιεργούσανε προπάντων ζαρζαβατικά.

δ) Φυτεύανε ωστόσο και μυριστικά, και στις κληματαριές σκαρφαλώνανε αγιόκλημα και γιασεμί.

Κοσμάς Πολίτης, *Τέρμα*

Σειρά περιόδων:.....

21. Να βάλεις τις περιόδους σε μια λογική σειρά, ώστε να σχηματιστεί μια παράγραφος:

α) Στα μεγαλύτερα κέντρα όμως και ιδίως στην περιοχή των ανακτόρων, τα σπίτια ήταν πυκνότερα, μεγαλύτερα και πολυπλοκότερα με κατώι, ισόγειο, ανώι και διάφορους βοηθητικούς χώρους, μαγειρεία δηλαδή, αποθήκες, στάβλους, κάποτε και εργαστήρια.

β) Οι Μυκηναίοι κατοικούσαν σε συνοικισμούς από χωριστά συγκροτήματα ανεξαρτήτων κατά κανόνα σπιτιών, χωρίς μεσότοιχους.

γ) Συνήθως οι κατοικίες χωρίζονταν από στενά ακανόνιστα περάσματα, κάπου-κάπου διαμορφωμένα σε πλατύτερους και κάπως ευθύτερους δρόμους, γενικά όμως η διάταξη τους ήταν χαλαρή χωρίς συγκεκριμένο γενικό σχέδιο και χωρίς ρυμοτομία.

δ) Οι περισσότεροι συνοικισμοί ήταν αγροτικοί με απλές μικρές και μονώροφες κατοικίες από ένα ή δύο δωμάτια.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών

Σειρά περιόδων:.....

22. Η παρακάτω παράγραφος δεν έχει αλληλουχία. Δημιούργησε μία καινούρια παράγραφο βάζοντας τις περιόδους σε μια λογική σειρά.

Το προηγούμενο Σάββατο είχα τα γενέθλια μου και είχα καλέσει στο σπίτι όλους τους φίλους μου. Οι καλεσμένοι άρχισαν να έρχονται γύρω στις επτά το απόγευμα. Από το πρωί είχαμε συγυρίσει και στολίσει το σπίτι και η μητέρα μου είχε ετοιμάσει ένα σωρό νοστιμιές. Καθένας μου έφερνε και ένα δώρο. Η ατμόσφαιρα ήταν ζεστή και φιλική και ή φασαρία που κάναμε έδειχνε τη χαρά μας. Όταν μαζευτήκαμε αρκετοί, αρχίσαμε να παίζουμε και αργότερα χορέψαμε κιόλας. Εγώ ήμουν πανευτυχής που όλοι οι φίλοι μου ήρθαν για να γιορτάσουν μαζί μου τα γενέθλια μου και ευχαριστήθηκα ακόμη περισσότερο, όταν φεύγοντας μου είπαν ότι πέρασαν πολύ ωραία.

23. Βάλε τις περιόδους σε μια λογική σειρά ώστε η παρακάτω παράγραφος να έχει αλληλουχία. Για να διευκολυνθείς οι περίοδοι είναι αριθμημένες.

(α) Ο μικρός στρώθηκε κάποτε στη δουλειά θέλοντας και μη. (β) Βοηθούσε όλη μέρα τον πατέρα στο μαγαζί ή έτρεχε στα ψούνια και στα θελήματα από τη μιαν άκρη της Πόλης στην άλλη, φορτωμένος ζεμπίλια και μπόγους, (γ) Γυρνούσε σπίτι του, αργά τη νύχτα, βουτηγμένος στη λάσπη, κατάκοπος, ζαλισμένος, μην ακούοντας ποτέ έναν καλό λόγο από κανέναν, (δ) Μονάχα γρίνες, καβγάδες, κλαψιαρίσματα και το μουγκρητό του πατέρα, που τον

κυνηγούσε παντού, (ε) Το βράδυ, σαν έκλεινε το μαγαζί, καθότανε με τις ώρες στο φως του κεριού, να μετρά τις εισπράξεις της ημέρας και να κρατά τα κατάστιχα.

Γιώργος Θεοτοκάς, *Αργώ*

Συνοχή

Σύνδεση περιόδων

Για να ρέει ο λόγος στο γραπτό κείμενο, να μη δημιουργούνται χάσματα και ο αναγνώστης να μπορεί να παρακολουθήσει εύκολα τη λογική πορεία των νοημάτων, πρέπει να συνδέονται και οι περίοδοι μεταξύ τους. Οι πιο συνηθισμένοι τρόποι μετάβασης από τη μία περίοδο στην άλλη είναι: α) με συνδέσμους συμπλεκτικούς, αντιθετικούς και διαζευκτικούς β) με αντωνυμίες

γ) με διάφορες μεταβατικές λέξεις ή εκφράσεις, όπως: δηλαδή, αντίθετα, επίσης, επιπλέον, τέλος, επομένως, συνεπώς, έπειτα, εντωμεταξύ, εδώ, εκεί, . μακριά,,κλπ. δ) με επανάληψη κάποιας λέξης.

24. Διάβασε τις δύο παραγράφους και σημείωσε σε ποια από τις δύο τα νοήματα δέρονται πιο σωστά μεταξύ τους και με ποιο τρόπο:

α) Αν συγκριθεί με τη ζωή στις άλλες ελληνικές πόλεις, η ζωή των Σπαρτιατών ήταν υπερβολικά σκληρή και μονότονη. Υπήρχε πάντα ο φόβος να προτιμήσουν άλλο τρόπο ζωής, πιο ευχάριστο και πιο ανθρώπινο. Η πολιτεία απαγόρευε στους Σπαρτιάτες να ταξιδεύουν σε άλλες πόλεις. Δεν επέτρεπε σε ξένους να μένουν στη Σπάρτη, για να μη διαφθείρουν τους πολίτες της, και φρόντιζε να τους απομακρύνει. Η απομάκρυνση των ξένων από τη Σπάρτη ονομαζόταν «ξενηλασία». Κατά κάποιο τρόπο οι Σπαρτιάτες είχαν υποχρεωθεί να ζουν, μέσα στα γεωγραφικά πλαίσια του κράτους τους, σαν αιχμάλωτοι ενός στρατοπέδου, που είχαν δημιουργήσει μόνοι τους.

β) Αν συγκριθεί με τη ζωή στις άλλες ελληνικές πόλεις, η ζωή των Σπαρτιατών ήταν υπερβολικά σκληρή και μονότονη. Υπήρχε λοιπόν πάντα ο φόβος να προτιμήσουν άλλο τρόπο ζωής, πιο ευχάριστο και πιο ανθρώπινο. Για να το αποφύγει αυτό η πολιτεία απαγόρευε στους Σπαρτιάτες να ταξιδεύουν σε άλλες πόλεις. Ακόμη, δεν επέτρεπε σε ξένους να μένουν στη Σπάρτη, για να μη διαφθείρουν τους πολίτες της, και φρόντιζε να τους απομακρύνει. Αυτή η απομάκρυνση των ξένων από τη Σπάρτη ονομαζόταν «ξενηλασία». Κατά κάποιο τρόπο οι Σπαρτιάτες είχαν υποχρεωθεί να ζουν, μέσα στα γεωγραφικά πλαίσια του κράτους τους, σαν αιχμάλωτοι ενός στρατοπέδου, που είχαν δημιουργήσει μόνοι τους.

Ιστορία Α' Γυμνασίου

24.. Στα παρακάτω κείμενα να βρεις με ποιο τρόπο συνδέονται οι περίοδοι μεταξύ τους:

α) Ο κόσμος που βρίσκεται γύρω μας είναι η πηγή όλων των αγαθών. Οι άνθρωποι ζουν πάνω στη Γη παίρνοντας από τη φύση όλα όσα τους χρειάζονται. Στην προσπάθεια τους να καλύψουν τις ανάγκες τους προκαλούν μεγάλες αλλαγές στην επιφάνεια της. Και οι ίδιοι όμως επηρεάζονται από το

χώρο, γιατί οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σ' αυτήν την προσπάθεια είναι μεγαλύτερες από τις δυνάμεις του κάθε ανθρώπου χωριστά. Οι δυσκολίες μπορούν να ξεπεραστούν μόνο με τη συνεργασία και την οργάνωση των ανθρώπινων κοινωνιών. Έτσι, ο άνθρωπος και ο χώρος επηρεάζουν αδιάκοπα ο ένας τον άλλο και αλλάζουν μαζί καθώς περνούν τα χρόνια. Γι' αυτό το λόγο η επιστήμη της Γεωγραφίας ενδιαφέρεται για τη μορφή του φυσικού περιβάλλοντος αλλά εξίσου ή και περισσότερο ενδιαφέρεται για την ποικιλία των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ των ανθρώπων και του χώρου που τους περιβάλλει, όπως επίσης και για τα αποτελέσματα αυτών των σχέσεων.

Γεωγραφία Α' Γυμνασίου

β) Ηφαίστεια ονομάζουμε τους σχηματισμούς του εδάφους που δημιουργούνται όταν το μάγμα -δηλαδή το διάπυρο υλικό που βρίσκεται μέσα στη Γη- βγει στην επιφάνεια με τη μορφή της λάβας, σχηματίζοντας συνήθως κωνικής μορφής ψηλά ή χαμηλά βουνά. Επομένως, τα ηφαίστεια είναι μια εξωτερική εκδήλωση των δραστηριοτήτων που γίνονται μέσα στη Γη. Οι δραστηριότητες αυτές είναι πιο έντονες κοντά στα όρια των λιθοσφαιρικών πλακών, γι' αυτό τα περισσότερα ηφαίστεια βρίσκονται εκεί που έρχονται σε επαφή οι λιθοσφαιρικές πλάκες. Πα παράδειγμα, γύρω από τον Ειρηνικό, τόσο στην Ασία όσο και στην Αμερική, υπάρχει ο λεγόμενος πύρινος κύκλος που αποτελείται από αλυσίδα ενεργών ηφαιστείων.

Γεωγραφία Α' Γυμνασίου

γ) Η συνολική ζωή των παλαιών ανακτόρων υπολογίζεται σε 200 περίπου χρόνια, από το 1900 ως το 1700 π.Χ. Όμως σ' αυτό το διάστημα τα ανάκτορα καταστράφηκαν τρεις φορές, την τελευταία τόσο ριζικά που θεωρήθηκε πια περιττό να ξανακτισθούν στο ίδιο σχέδιο με ξαναχρησιμοποίηση των ερειπίων. Γι' αυτό επιχώσθηκαν και τα νέα κτίρια κτίσθηκαν σε κάπως υψηλότερο επίπεδο, τουλάχιστον στη μεγαλύτερη τους έκταση. Αντίθετα οι δύο προηγούμενες καταστροφές δεν ήταν ολοκληρωτικές και τα ανάκτορα ξανακτίσθηκαν στο ίδιο σχεδόν σχέδιο, με χρησιμοποίηση των τμημάτων που είχαν κάπως διατηρηθεί.

Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών

25. Να ξαναγράψεις την παράγραφο συνδέοντας τις περιόδους μεταξύ τους με διάφορους τρόπους.

Εγώ και ο αδελφός μου έχουμε ξεχωριστά και πολύ διαφορετικά δωμάτια. Εκείνος είναι δεκαέξι χρονών και εγώ έντεκα. Το δικό μου δωμάτιο είναι πάντα ακατάστατο, ρούχα, βιβλία και παιχνίδια είναι σκορπισμένα παντού, παρά τις φωνές της μητέρας μου και τις προσπάθειες μου να τακτοποιήσω. Η αλήθεια είναι ότι δεν προσπαθώ και πολύ, γιατί δε μου αρέσει καθόλου το συγύρισμα. Δε χάνω ποτέ τα πράγματα μου, μέσα στην αταξία υπάρχει μια δική μου τάξη και ξέρω πάντα πού θα βρω ό,τι αναζητώ. Το δωμάτιο του αδελφού μου είναι υπόδειγμα τάξης. Τα βιβλία του είναι πάνω στο γραφείο του ή στα ράφια της βιβλιοθήκης, οι δίσκοι και οι κασέτες του επιδεικτικά τακτοποιημένα δίπλα στο στερεοφωνικό του. Μου επιτρέπει να κάθομαι μαζί του, ακόμη και να φέρνω τα παιχνίδια μου. Όταν το

παρακάνω και μεταφέρω την ακαταστασία του δωματίου μου στο δικό του, βάζει τις φωνές, αλλά γρήγορα το ξεχνάει και με συγχωρεί. Ελπίζω με το πέρασμα του χρόνου να του μοιάσω και να κατορθώσω να έχω κι εγώ ένα τόσο ωραίο δωμάτιο.

26. Να προσθέσεις όσες συνδετικές λέξεις νομίζεις ότι χρειάζονται, για να μπορεί ο αναγνώστης να παρακολουθήσει εύκολα τις σκέψεις του συγγραφέα.

Η αύξηση του πληθυσμού της Γης, η ανάπτυξη και ο αυξανόμενος καταναλωτισμός προβάλλουν έντονα την ανεπάρκεια των πόρων γης σε παγκόσμιο επίπεδο. Όσον αφορά τα καλλιεργούμενα εδάφη, η αύξηση του πληθυσμού αλλά και η άνιση κατανομή της γης οδηγούν εκατομμύρια αγρότες σε όλο τον κόσμο στην καλλιέργεια εδαφών οριακής παραγωγικότητας, που είναι επιρρεπή στην υποβάθμιση, συνήθως λόγω διάβρωσης. Τα εδάφη δεν μπορούν να στηρίξουν επωφελώς για μακρό χρονικό διάστημα μια καλλιέργεια και η εντατική τους εκμετάλλευση οδηγεί στην εξάντληση τους. Καθίσταται αναγκαία η αξιολόγηση των εδαφικών πόρων, προκειμένου να επιτευχθεί η ορθολογική διαχείριση τους. Ο κάθε πόρος γης πρέπει να δέχεται τέτοια χρήση ώστε να μεγιστοποιείται η παραγωγικότητα του και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος υποβάθμισης του.

Τεχνολογία Α' Ενιαίου Λυκείου

27. Να προσθέσεις όσες συνδετικές λέξεις νομίζεις ότι χρειάζονται, για να μπορεί ο αναγνώστης να παρακολουθήσει εύκολα τις σκέψεις του συγγραφέα.

Τον 7 ο αι. η εξάντληση των Αβάρων άφησε στους Σλάβους πεδίο για την ανάπτυξη τους. Όταν οι Αβαροι αποσύρθηκαν προς την Κεντρική Ευρώπη, νέες ομάδες Σλάβων εγκαταστάθηκαν στο χώρο της Δαλματίας και άπλωσαν ως την οροσειρά του Αίμου. Μικρές ομάδες μπόρεσαν να διεισδύσουν ως την Πελοπόννησο. Επειδή και ο αριθμός τους δεν ήταν μεγάλος και ο χαρακτήρας τους ειρηνικός, σιγά-σιγά τους αφομοίωσε ο ντόπιος ελληνικός πληθυσμός. Μόνο μερικές λέξεις που παραμένουν στη γλώσσα μας θυμίζουν το πέρασμα τους.

Ιστορία Β' Γυμνασίου

Tags: [Ν.Ε Γλώσσα Γυμνασίου](#)

Αφήστε μια απάντηση

Για να σχολιάσετε πρέπει να [συνδεθείτε](#).

Απόψεις / Σχόλια / Δοκίμια

Αρχείο
Δημοσιεύσεων

-
- Loading tweets...

Copyright

© 2020 Stratilio's Cloud.